

บทที่ 1

บทนำ

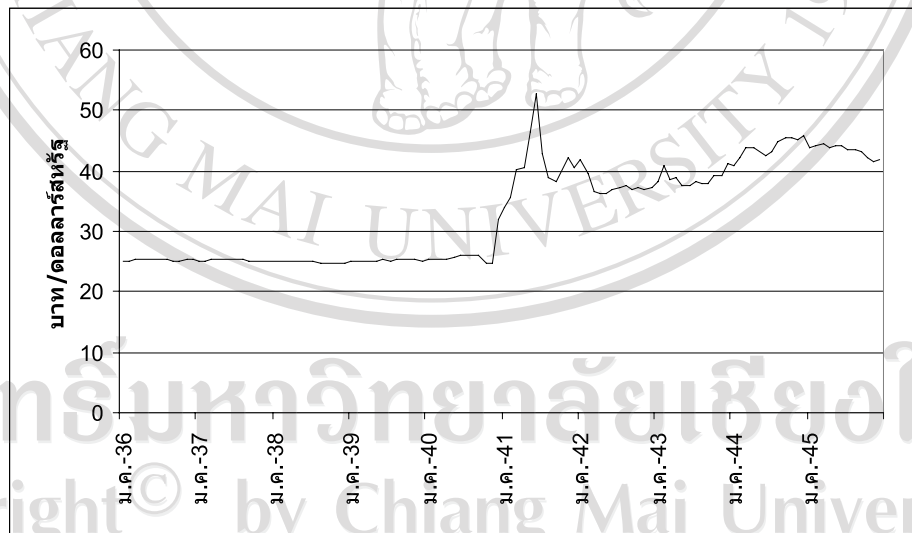
1.1 ที่มาและความสำคัญ

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจะดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมนั้นจำเป็นต้องมีแหล่งเงินทุนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถระดมทุนสำหรับการผลิต (จรินทร์ เทศวานิช, 2542) ตลาดทุนช่วยให้ธุรกิจต่างๆ ที่เพิ่งเริ่มก่อตั้งและที่ต้องการขยายธุรกิจสามารถระดมทุนได้ โดยออกหลักทรัพย์และนำมาจำหน่ายในตลาดทุน วิธีระดมทุนเช่นนี้มีข้อดีต่อธุรกิจคือ เป็นเงินทุนระยะยาว และในกรณีของการระดมทุนเป็นตราสารหนี้ ก็จะมีภาระดอกเบี้ยน้อยกว่ากู้จากสถาบันการเงิน การนำหลักทรัพย์ออกขายในตลาดทุนทำให้ธุรกิจที่ออกหลักทรัพย์สามารถใช้เป็นเงินทุนในการขยายธุรกิจในอนาคต ส่วนในด้านของผู้ที่ต้องการลงทุน การนำเงินมาซื้อขายหลักทรัพย์อาจได้ประโยชน์สูงกว่าการนำเงินไปฝากธนาคาร เมื่อเวลาผ่านไปราคาหลักทรัพย์มีแนวโน้มที่สูงขึ้นจากผลการดำเนินงานที่ดีของธุรกิจ ผู้ลงทุนก็ควรจะได้รับกำไรมากขึ้น อย่างไรก็ตามการลงทุนซื้อหลักทรัพย์ในตลาดทุนก็มีความเสี่ยงเช่นกัน ทั้งนี้เพราะผลกระทบปัจจัยภายนอกไม่สามารถควบคุมได้ อาจทำให้ราคาหุ้นตกต่ำลง ดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่า ตลาดหลักทรัพย์ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในแง่ของผู้ลงทุน และผู้แสวงหาทุน

ในยุคที่ข่าวสารและเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้าสูง ทำให้การทำธุรกรรมต่างๆ ระหว่างประเทศทำได้สะดวกสบายและรวดเร็วรวมถึงการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ นำไปสู่ความผันผวนและการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในตัวแปรทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยน ราคาหลักทรัพย์ ราคาสินค้า เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเติบโตทางเศรษฐกิจทั่วโลก อีกทั้งปริมาณเงินทุนที่เคลื่อนย้ายในเศรษฐกิจโลกนั้นคิดเป็นสัดส่วนที่สูงมากเมื่อเทียบกับปริมาณเงินทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจของโลก เพราะฉะนั้นการเคลื่อนย้ายเงินทุนของนักลงทุนแต่ละครั้งมักจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่นเมื่อเกิดวิกฤติการเงินหรือวิกฤติเศรษฐกิจขึ้นนักลงทุนจะเคลื่อนย้ายเงินทุนของตนออกจากประเทศที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติดังกล่าว ส่งผลให้ราคาหุ้นของประเทศนั้นตกลง และค่าเงินของประเทศนั้นอ่อนค่าลงเนื่องจากแรงเทขายหุ้น และเงินทุนที่ไหลออกจากประเทศทำให้เศรษฐกิจของประเทศยิ่งแย่กว่าเดิม

จากวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น สิ่งที่มีักได้รับผลกระทบก่อนอันดับแรกคือตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งการพังทลายของตลาดหลักทรัพย์ส่งผลให้เกิดการพังทลายของค่าเงินตามมาไม่ว่าจะเกิดขึ้นที่ประเทศใดก็ตาม อย่างเช่นวิกฤติเศรษฐกิจในประเทศไทยที่เรียกว่า “วิกฤติต้มยำกุ้ง” ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2540 จากการทำประเทศไทยมีนโยบายเปิดเสรีทางการเงิน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ ซึ่งนโยบายนี้ส่งผลให้คนไทยกู้เงินจากต่างประเทศมาลงทุน ทำให้เกิดหนี้สินเป็นจำนวนมากรวมทั้งมีการโจมตีค่าเงินบาทจากต่างชาติ จนทำให้ประเทศไทยประสบวิกฤติเศรษฐกิจ และในขณะนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยได้เข้ามาปกป้องค่าเงินบาท จนทุนสำรองระหว่างประเทศหมดและต้องประกาศเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่แบบตะกร้าเงิน (Basket of Currencies) มาใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวที่กำหนดโดยกลไกตลาด (Managed Float) ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนที่เคยอยู่ประมาณ 25 บาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ อ่อนตัวลงไปเป็น 30 บาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ และอ่อนตัวลงเรื่อยๆ จนแตะ 57 บาทต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐในปีถัด

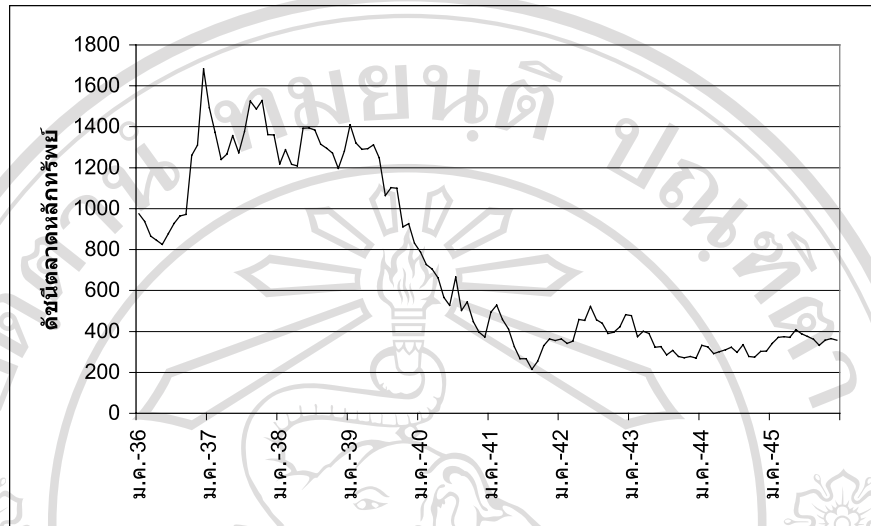
รูปที่ 1.1 เปรียบเทียบระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐ ระหว่างปี 2536-2545

ที่มา: Reuters Kobra™ (2010)

จากรูปที่ 1.1 จะเห็นว่าในช่วงก่อนกลางปี 2540 ประเทศไทยใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ หลังจากนั้นกลางปี 2540 ประเทศไทยได้เปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนเป็นระบบลอยตัว และในช่วงที่ประเทศไทยเผชิญวิกฤติเศรษฐกิจในขณะนั้นก่อนที่จะมีการประกาศลอยตัวค่าเงินบาท ดัชนีตลาดหุ้นของไทยตกต่ำลงอย่างต่อเนื่อง

รูปที่ 1.2 ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทยปี พ.ศ.2536-2545

ที่มา: Reuters Kobra™ (2010)

จากรูปที่ 1.2 ดัชนีหลักทรัพย์ไทยอยู่ในระดับสูงสุดในปี พ.ศ.2537 นั้นลดลงมาอย่างต่อเนื่องจากผลกระทบของวิกฤติเศรษฐกิจที่เรียกว่าต้มยำกุ้ง

หลังจากนั้นเกิดวิกฤติเศรษฐกิจสหรัฐที่เรียกว่า “ซับไพร์ม (Subprime)” หรือวิกฤติ “แฮมเบอร์เกอร์” ได้แพร่กระจายความเสียหายให้กับหลาย ๆ ประเทศ ซึ่งสาเหตุเกิดจากนวัตกรรมทางการเงิน โดยเริ่มจากการที่ธนาคารของสหรัฐอเมริกาปล่อยกู้ให้กับผู้ที่มีความน่าเชื่อถือต่ำ เพราะมองว่าตลาดอสังหาริมทรัพย์อยู่ในช่วงขาขึ้น โดยสินเชื่อซับไพร์มนั้นให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าสินเชื่อไพร์ม การที่ธนาคารปล่อยสินเชื่อซับไพร์มในปริมาณมากจึงมีความเสี่ยงมาก ธนาคารจึงได้เฉลี่ยความเสี่ยงโดยสร้างนวัตกรรมทางการเงิน โดยนำหลักทรัพย์ค้ำประกันประเภทซับไพร์มไปรวมกับสินเชื่อไพร์มที่มีคุณภาพอื่น เพื่อออกตราสารที่หนุนหลังสินเชื่อประเภทอสังหาริมทรัพย์หรือสินทรัพย์ หลังจากนั้นมีการแปลงตราสารดังกล่าวให้ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยการแปลงตราสารดังกล่าวเป็นตราสารอนุพันธ์ที่เรียกว่า CDO (Collateral Debt Obligation) ตลอดจนมีการใช้ตราสารอนุพันธ์ในการป้องกันความเสี่ยง เช่น Credit Default Swap (CDS) สำหรับ CDO บางประเภท แต่เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป ปัจจัยพื้นฐานไม่ได้สะท้อนถึงระดับราคาที่เป็นจริงของอสังหาริมทรัพย์ ส่งผลให้ระดับราคาอสังหาริมทรัพย์ของสหรัฐอเมริกาสลอลตัวลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้โครงการบ้านที่อยู่อาศัยที่มีอยู่มากและต้องอาศัยทุนจากสินเชื่อซับไพร์มชะลอลตัวตามลงไปด้วย ส่งผลให้ตลาดอสังหาริมทรัพย์ของสหรัฐอเมริกาเกิดภาวะฟองสบู่แตก ลูกหนี้ที่มีความ

นำเชื่อถือต่ำผิวดนั้ซ้ระหนี้ ส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงินที่ปล่อยกู้ จากการที่มีการแปลงซับไพร์มเป็นตราสารชนิดใหม่มากมาย โดยมีการผสมกับหลักทรัพย์อื่นๆ ที่มีคุณภาพเพื่อถ่วงเฉลี่ยความเสี่ยง ผลกระทบนี้ส่งผลให้ระดับราคาของตราสารเหล่านั้นตกต่ำลงไปด้วยเนื่องจากไม่สามารถประเมินแบ่งแยกออกจากกันได้ โดยตราสารที่แปลงใหม่ที่มีซับไพร์มหนุนหลังอยู่มีสถาบันการเงินใหญ่ๆ ของโลกลงทุนกันมากจึงทำให้ผลกระทบจากซับไพร์มส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจทั่วโลก

ผลกระทบของซับไพร์มต่อตลาดเงินและตลาดทุน ความรุนแรงของซับไพร์มส่งผ่านทางด้านสถาบันการเงินที่ลงทุนในตราสาร CDO ที่มีซับไพร์มหนุนหลังอยู่ ทั้งนี้สถาบันการเงินยักษ์ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่นต่างได้รับผลกระทบจากวิกฤติในครั้งนี้ ทำให้หลายสถาบันการเงินจำเป็นต้องปิดตัวลง เพราะไม่สามารถจัดการกับสถานะขาดทุนได้ โดยผลกระทบดังกล่าวต่อเนื่องไปยังตลาดเงินทั่วโลก ก่อให้เกิดการตรึงตัวของเครดิต (Credit Crunch) ทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นสินเชื่อภาคธุรกิจ สินเชื่อส่วนบุคคล และสินเชื่ออื่นๆ เมื่อสินเชื่อชะลอตัวก็ส่งผลให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลง เป็นผลให้เศรษฐกิจโลกโดยภาพรวมชะลอตัวตามลงไปด้วย (ศราวุธ ทองอร่าม, 2551)

ในตลาดอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทสถานะขาดแคลนสภาพคล่องของตลาดสินเชื่อทั่วโลกเป็นชนวนสำคัญที่ทำให้นักลงทุนในสหรัฐพากันปรับลดการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูงลงพร้อมกับโอนย้ายผลกำไรกลับประเทศและปัจจัยนี้เองเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยหนุนให้เงินดอลลาร์ฟื้นตัวกว่า 3% ส่วนเงินสกุลที่มีผลตอบแทนสูง เช่น เงินยูโร เงินปอนด์ เงินดอลลาร์ออสเตรเลีย และเงินดอลลาร์นิวซีแลนด์ อ่อนค่าลงอย่างมากจากการระบายความเสี่ยงจากการทำ Carry Trades ของนักลงทุน (Positioning, 2550: ระบบออนไลน์)

ผลกระทบของซับไพร์มต่อตลาดทุนหรือตลาดหลักทรัพย์นั้น ผลจากการล้มละลายของสถาบันการเงิน ทำให้เกิดความตื่นตระหนกของนักลงทุนของนักลงทุนทั่วโลก ประกอบกับการขาดความเชื่อมั่นทำให้มีการเทขายหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์หลายแห่งต้องปิดทำการระหว่างการซื้อขาย เนื่องจากระดับราคาหลักทรัพย์ต่ำกว่าระดับที่กำหนดนับตั้งแต่ต้นปี 2551 จนถึงธันวาคม 2551 ราคาในตลาดหลักทรัพย์ใหญ่ๆ ลดลงค่อนข้างมาก ดังแสดงในตาราง 1.1 (ถวิล นิลใบ, 2551)

ตารางที่ 1.1 ดัชนีตลาดหลักทรัพย์เปรียบเทียบต้นปี 2551 ถึงธันวาคม 2551

ตลาดหลักทรัพย์	ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ มกราคม 2551	ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ 10 ธันวาคม 2551	เปลี่ยนแปลงร้อยละ
Dow Jones	13,300	8,761	-34.12
FTSE 100	5,900	4,367	-25.98
Nikkei	15,000	8,598	-42.68
Hang Seng	28,000	15,781	-50.24

ที่มา: ถวิล นิลใบ, 2551

จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าผลกระทบจากซับไพร์มได้ส่งผลเป็นวงกว้างซึ่งเริ่มต้นจากภาคบริการด้วยการปล่อยสินเชื่อเข้าสู่ตลาดเงินในตลาดตราสารหนี้ และเข้าสู่ตลาดทุน

จากผลกระทบของซับไพร์มที่กล่าวมาทำให้หลาย ๆ ประเทศที่เคยเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอย่างสหรัฐอเมริกาที่เป็นต้นกำเนิดของซับไพร์มยังไม่สามารถฟื้นจากภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจ กลับมีกลุ่มประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ที่กำลังเป็นที่น่าจับตามอง ประเทศเหล่านี้ได้แก่ จีน อินเดีย รัสเซียและบราซิล ซึ่งประเทศเหล่านี้อาจก้าวขึ้นมาเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจได้

จากผลกระทบของวิกฤติเศรษฐกิจที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าทั้งตลาดหลักทรัพย์และอัตราแลกเปลี่ยนนั้นเป็นส่วนที่จะได้รับผลกระทบในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้นอัตราแลกเปลี่ยนและราคาหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กันอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินมีทิศทางเดียวกันกับการเคลื่อนไหวของตลาดหลักทรัพย์ โดยเฉพาะในตลาดเกิดใหม่ที่ต้องพึ่งพาเงินลงทุนจากต่างชาติ กล่าวคือเมื่อค่าเงินอ่อนค่าลง ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ ก็จะปรับตัวลดลงด้วย ทั้งนี้เนื่องจากในภาวะเศรษฐกิจอ่อนแอ ค่าเงินมักจะอ่อนตามไปด้วย ซึ่งจะส่งผลให้นักลงทุนต่างชาติขายหลักทรัพย์ที่ถืออยู่ เนื่องจากความไม่แน่นอนของผลประกอบการของบริษัทที่มีมากขึ้นจากภาวะเศรษฐกิจที่อ่อนแอ กอปรกับนักลงทุนต่างชาติจะทำการลดความเสี่ยงจากการขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่มีสูงขึ้น ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินสกุลใดๆ นั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยอุปสงค์ และอุปทานของเงินสกุลนั้นๆ ซึ่งเชื่อมโยงกับปัจจัย และภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และการเคลื่อนย้ายทุน การเปลี่ยนแปลงระดับของอัตราแลกเปลี่ยน ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดที่ได้รับ จากการดำเนินงานในอนาคต

ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้จึงมุ่งความสนใจในคำถามที่ว่าอัตราแลกเปลี่ยนส่งผลกระทบต่อ ดัชนีตลาดหลักทรัพย์หรือไม่ อย่างไร โดยทำการศึกษาในกลุ่มประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ จี 20 (Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors) เนื่องจากกลุ่มประเทศจี 20 มีขนาดเศรษฐกิจรวมกันเท่ากับ 90 เปอร์เซ็นต์ของเศรษฐกิจโลก และมีประชากรรวมกันได้ถึง 2 ใน 3 ของโลก เป็นกลุ่มรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และผู้บริหารธนาคารกลาง ประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจขนาดใหญ่ 19 ประเทศ รวมกับสหภาพยุโรป (อียู) ประเทศทั้ง 19 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ 7 ประเทศ (จี-7) เป็นฐาน คือ อังกฤษ แคนาดา ฝรั่งเศส อิตาลี ญี่ปุ่น เยอรมนี และสหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศระบบเศรษฐกิจเกิดใหม่ขนาดใหญ่อีก 12 ประเทศ ซึ่งประกอบด้วย อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย บราซิล จีน อินเดีย อินโดนีเซีย เม็กซิโก รัสเซีย ซาอุดีอาระเบีย แอฟริกาใต้ เกาหลีใต้และตุรกี (วิกิพีเดีย, 2553: ระบบออนไลน์) ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ก่อให้เกิดความรู้ทางวิชาการสำหรับภาครัฐและเอกชนทั้งผู้ประกอบการและนักลงทุน โดยการศึกษาจะใช้วิธีการทางเศรษฐมิติมาช่วยในการวิเคราะห์และค้นหาคำตอบดังกล่าว

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงของดัชนีตลาดหลักทรัพย์กับอัตราแลกเปลี่ยนบางประเทศในกลุ่มจี 20

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1) ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประเทศจี 20
- 2) นำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และวางแผนกลยุทธ์ ในการดำเนินธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ระหว่างประเทศ เพื่อจะได้รองรับกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้เมื่อกลไกทางการตลาดซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกไม่สามารถควบคุมได้

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีตลาดหลักทรัพย์กับอัตราแลกเปลี่ยน ในครั้งนี้ได้เลือก ทำการศึกษาจำนวน 25 ประเทศที่อยู่ในกลุ่มจี 20 ซึ่งมาจาก 19 ประเทศและทำการเลือกอีก 6

ประเทศที่รอยเตอร์ทำการจัดอันดับไว้ว่าเป็นดัชนีหลักทรัพย์ที่มีผลตอบแทนดีในกลุ่มสหภาพยุโรป โดยใช้ข้อมูลรายเดือนตั้งแต่ มีนาคม 2544 – พฤษภาคม 2553 จำนวนทั้งสิ้น 111 เดือน โดยข้อมูลดัชนีหุ้นเป็นราคาในรูปดอลลาร์สหรัฐและอัตราแลกเปลี่ยนของสกุลเงินแต่ละประเทศ / ดอลลาร์สหรัฐ (USD) ซึ่งข้อมูลดัชนีตลาดหลักทรัพย์และอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศที่ทำการศึกษามีรายละเอียดดังแสดงในตาราง 1.2

ตาราง 1.2 ข้อมูลสกุลเงินและดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของประเทศที่ในการศึกษาค้างนี้

ภูมิภาค	ประเทศ	สกุลเงินที่ใช้ในการศึกษา		ดัชนีตลาดหลักทรัพย์	
		สกุลเงิน	ตัวย่อ		
โอเชียเนีย	ออสเตรเลีย	Australian Dollar	AUD	ASX 200	
ลาตินอเมริกา	อาร์เจนตินา	Argentine Peso	ARS	Marval	
	บราซิล	Brazilian Real	BRL	Ibovespa	
	เม็กซิโก	Mexican Peso	MXN	IPC	
อเมริกาเหนือ	แคนาดา	Canadian Dollar	CAD	TSX 60	
	สหรัฐอเมริกา	Dollar Index	USD	S&P 500	
เอเชียตะวันออก	จีน	Renminbi	CNY	SSE 180	
	ญี่ปุ่น	Yen	JPY	Nikkei 225	
	เกาหลีใต้	South Korean Won	KRW	SKOPI 200	
เอเชียใต้	อินเดีย	Indian Rupee	INR	BSE 100	
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	อินโดนีเซีย	Indonesia Ruphiah	IDR	LQ 45	
เอเชียตะวันตกเฉียงใต้	ซาอุดีอาระเบีย	Saudi Riyal	SAR	TASI	
ยุโรป	สหภาพยุโรป	ออสเตรีย	Euro	EUR	ATX
		เบลเยียม	Euro	EUR	BEL 20
		เดนมาร์ก	Danish Krone	DKK	OMXC 20
		ฟินแลนด์	Euro	EUR	OMXPI
		กรีซ	Euro	EUR	ATG
		ไอร์แลนด์	Euro	EUR	ISEQ

ตารางที่ 1.2 (ต่อ)

ภูมิภาค	ประเทศ	สกุลเงินที่ใช้ในการศึกษา		ดัชนีตลาดหลักทรัพย์
		สกุลเงิน	ตัวย่อ	
ยุโรป	ฝรั่งเศส	Euro	EUR	CAC 40
	เยอรมนี	Euro	EUR	DAX
	อิตาลี	Euro	EUR	MIB
	รัสเซีย	Rouble	RUB	RTSI
	ตุรกี	Turkish Lira	TRY	National 100
	สหราชอาณาจักร	Pound Sterling	GBP	FTSE 100
แอฟริกา	แอฟริกาใต้	South African Ran	ZAR	TOPI

1.5 นิยามคำศัพท์

กลุ่มประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ 20 (Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors) ก่อตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2542 เป็นกลุ่มรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และผู้บริหารธนาคารกลางจากประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจขนาดใหญ่ 19 ประเทศ รวมกับสหภาพยุโรป (อียู) ประเทศทั้ง 19 ประเทศ ประกอบด้วยประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ 7 ประเทศ (จี-7) คือ อังกฤษ แคนาดา ฝรั่งเศส อิตาลี ญี่ปุ่น เยอรมนี และสหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศระบบเศรษฐกิจเกิดใหม่ขนาดใหญ่อีก 12 ประเทศ ซึ่งประกอบด้วย อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย บราซิล จีน อินเดีย อินโดนีเซีย เม็กซิโก รัสเซีย ซาอุดีอาระเบีย แอฟริกาใต้ เกาหลีใต้ และตุรกี โดยประเทศในกลุ่มจี 20 มีขนาดเศรษฐกิจรวมกันเท่ากับ 90 เปอร์เซ็นต์ของเศรษฐกิจโลก และมีประชากรรวมกันประมาณ 2 ใน 3 ของโลก

สหภาพยุโรป (European Union: EU) เป็นองค์การระหว่างประเทศ ที่ประกอบด้วยรัฐสมาชิก 27 ประเทศ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 ภายใต้สนธิสัญญามาสทริชต์ แทนที่ประชาคมเศรษฐกิจ ยุโรป (EEC) สหภาพยุโรปมีอิทธิพลสูงต่อเวทีโลก เนื่องด้วยมีประชากรกว่า 500 ล้านคนและมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ คิดเป็นกว่า 30% ของโลก มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม

ตลาดเงิน เป็นแหล่งระดมเงินออมระยะสั้นเพื่อจัดสรรการให้กู้ยืมแก่ผู้ที่ต้องการเงินทุน โดยมีระยะเวลาชำระคืนไม่เกิน 1 ปี สถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในตลาดเงินได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน

ตลาดทุน เป็นแหล่งระดมเงินออมระยะยาว โดยการจัดสรรให้กับผู้ที่ต้องการไปลงทุนซึ่งมีระยะเวลาในการชำระคืนเกินกว่า 1 ปีขึ้นไป สถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในตลาดทุน ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย บริษัทประกันภัย และประกันชีวิต

อัตราแลกเปลี่ยน (Exchange Rate) หมายถึง จำนวนของเงินตราสกุลหนึ่งที่จะต้องถูกจ่ายไป หรือเสียไป เพื่อแลกกับ 1 หน่วยของเงินตราอีกสกุลหนึ่ง หรือราคาของเงินตราต่างประเทศ หรือราคาของเงินตราต่างประเทศที่คิดอยู่ในหน่วยของเงินตราอีกประเทศหนึ่ง เช่น เงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐเท่ากับ 38 บาท

ระบบตะกร้าเงิน (Basket Pegged) หมายถึง ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่เงินตราของประเทศอิงกับเงินตราของประเทศคู่ค้า เช่น ดอลลาร์สหรัฐฯ ปอนด์ ยูโร เยน ฟรังก์สวิส ฯลฯ

ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว (Floating Rate) หมายถึง ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ปล่อยให้การค้าขายเงินตราต่างประเทศเป็นไปอย่างเสรี

ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบมีการจัดการ (Managed Float) หมายถึง อัตราแลกเปลี่ยนที่มีกลไกการปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลง ของอุปสงค์และอุปทานเงินตราระหว่างประเทศ เช่นเดียวกับระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบเสรี แต่มีการแทรกแซงระดับอัตราแลกเปลี่ยน โดยธนาคารกลาง หรือธนาคารแห่งประเทศไทย ในการกำกับดูแลระดับอัตราแลกเปลี่ยนให้มีเสถียรภาพ เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ เป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ประเทศไทยใช้ในปัจจุบัน

Carry Trade หมายถึง การทำธุรกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็งกำไรจากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่ลงทุน โดยการกู้ยืมเงินจากประเทศที่มีดอกเบี้ยต่ำเพื่อไปลงทุนในประเทศที่ให้อัตราดอกเบี้ยสูง